

Europejski Przegląd Sądowy

MIESIĘCZNIK

JACEK JAŚKIEWICZ

Zasady horyzontalne unijnej polityki spójności

MARCIN KŁODA

Stosowanie w czasie aktu w sprawie
sztucznej inteligencji

8
(239)

sierpień
2025

www.wolterskluwer.pl

www.czasopisma.wolterskluwer.pl

CENA 109 ZŁ (W TYM 8% VAT)
Indeks 206261

Wolters Kluwer

Technologia GenAI

LEX Kompas

Interpretacje Podatkowe

Nowość

Twój przewodnik w gąszczu interpretacji podatkowych

Przygotowaliśmy dla Ciebie pakiet innowacyjnych funkcjonalności w systemie LEX, który dzięki zastosowaniu generatywnej sztucznej inteligencji – **GenAI** – ułatwia Ci pracę z interpretacjami podatkowymi.

Zobacz, co zyskasz:

Sprawnie wyszukasz pisma urzędowe dotyczące interesującego Cię problemu podatkowego

Ograniczysz ryzyko otrzymania negatywnej interpretacji we własnej sprawie

Łatwo zweryfikujesz, czy dane pismo nie zostało uchylone lub zmienione

Poznasz szerszy kontekst problemu podatkowego, nad którym pracujesz

Przełom w pracy z interpretacjami – LEX Kompas Interpretacje Podatkowe

Wpływ nieprawidłowości w procedurach powoływania polskich sędziów na naruszenie prawa unijnego

Szanse na przełamanie kryzysu w polskim sądownictwie za pomocą zmian w ustawodawstwie, nie mówiąc już o zmianach w Konstytucji, wydają się mało realne w perspektywie najbliższych lat. Nie można też obecnie liczyć na kontrolę zgodności stanu prawnego z Konstytucją dokonaną przez prawidłowo obsadzony i funkcjonujący Trybunał Konstytucyjny. W tej sytuacji miarodajnym punktem odniesienia pozostaje działalność trybunałów europejskich. Zaowocowała ona wydaniem kilkudziesięciu orzeczeń przez TSUE i ETPC, począwszy od 2019 r. W orzeczeniach tych zostały sprecyzowane europejskie standardy niezawisłości i bezstronności sędziowskiej wynikające z art. 19 ust. 1 TUE w zw. z art. 47 KPP oraz art. 6 § 1 EKPC, a także dokonana w tym kontekście ocena polskiego prawa i praktyki.

Duże znaczenie może mieć wynik kolejnego, toczącego się obecnie przed TS postępowania zainicjowanego pytaniami prejudycjalnymi Sądu Najwyższego (sprawa C-748/23 [Gekus] C. Limited przeciwko M.S.).

Problemem przedłożonym TS do rozstrzygnięcia jest ocena w świetle prawa unijnego, czy okoliczności, w jakich odbywa się powoływanie sędziów w Polsce, mogą świadczyć o braku niezawisłości i bezstronności tych sędziów. Wiąże się z tym następne zagadnienie, a mianowicie, czym mają się charakteryzować sędziowie dokonujący kontroli niezawisłości i bezstronności innych sędziów w ramach przewidzianych przez polskie prawo procedur.

W dniu 1.08.2025 r. rzecznik generalny Nicolas Emiliou wydał opinię w omawianej sprawie zawierającą propozycję przyszłego rozstrzygnięcia TS. Wyraził w niej pogląd, że już same okoliczności powołania sędziego na urząd mogą wskazywać na to, że sędzia nie spełnia wymogów niezawisłości i bezstronności, jeżeli okoliczności te wiążą się z nieprawidłowością o takim charakterze i o takiej wadze, że wzbudza ona w przekonaniu jednostek uzasadnione wątpliwości co do niezawisłości i bezstronności danego sędziego. Ponadto, w przypadku gdy skład orzekający przeprowadza kontrolę niezawisłości lub bezstronności danego sędziego na podstawie przypuszczalnie niezgodnej z prawem procedury powołania, sędziowie rozpatrujący sprawę nie mogą być sędziami powołanymi w ramach tej samej lub równoważnej procedury. Sędziowie, którzy mogą nie zachować lub nie przejawiać niezbędnej bezstronności przy rozpatrywaniu sprawy dotyczącej niezawisłości sędziowskiej, powinni zostać wykluczeni ze składu orzekającego, który ją rozpatruje. Ustanowienie szczegółowych przepisów proceduralnych umożliwiających zapewnienie, że tego rodzaju sprawę rozpatrzy skład orzekający, który spełnia wymogi wynikające z prawa podstawowego do skutecznego środka prawnego i do rzetelnego procesu sądowego, należy do wewnętrznego porządku prawnego danego państwa członkowskiego. W tym kontekście rzecznik generalny powołał się na zasadę *nemo iudex in causa sua*.

Należy przypomnieć, że opinia rzecznika generalnego nie jest wiążąca dla Trybunału Sprawiedliwości. Przyszły wyrok będzie miał wielkie znaczenie dla oceny w świetle prawa unijnego nieprawidłowości w procedurze powoływania sędziów w Polsce na podstawie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa znowejizowanej w 2017 r.

Profesor Stanisław Biernat
Redaktor Naczelny „EPS”

The Impact of Irregularities in Procedures for the Appointment of Polish Judges on Violations of EU Legislation

The chances of overcoming the crisis in the Polish judiciary through legislative changes, not to mention amendments to the Constitution, are rather low in the coming years. A verification of the compliance of the provisions of legal regulations with the Constitution by the properly staffed and functioning Constitutional Tribunal cannot be expected either. In this situation, the activities of European courts remain a reliable point of reference. As a result, since 2019, the CJEU and the ECtHR have issued dozens of judgements. These judgements have clarified the European standards for independence and impartiality of judges under Article 19(1) TEU in conjunction with Article 47 of the CFR and Article 6(1) of the ECHR, as well as the assessment of the Polish law and practice in this context.

The outcome of the next proceedings pending before the Court of Justice, initiated by the request for a preliminary ruling from the Supreme Court (Case C-748/23, [Gekus] C. Limited v M.S.), may be of crucial importance.

The issue referred to the Court of Justice is to assess, in the light of the EU legislation, whether the circumstances of the appointment of judges in Poland may indicate a lack of independence and impartiality of these judges. This is related to another issue, namely what are the characteristics of judges testing independence and impartiality of other judges based on the procedures under Polish law.

On 1 August 2025, Advocate General Nicholas Emiliou delivered an opinion in the case in question, including a proposed future judgement of the CJEU. In this opinion, he took the view that the circumstances of a judicial appointment may indicate that a judge fails to meet the requirements of independence and impartiality if those circumstances entail an irregularity of such a kind and of such gravity that it gives rise to reasonable doubt in the minds of individuals as to the independence and impartiality of the judge concerned. Additionally, in a case where the independence or impartiality of a given judge is being examined on the basis of an allegedly unlawful procedure of appointment, the judges reviewing the case cannot have been appointed through the same or an equivalent procedure. Judges who may be, or may appear to be, lacking the necessary impartiality in reviewing a case concerning judicial independence should be excluded from the judicial panel hearing the case. It is for the domestic legal system of the Member State concerned to lay down the detailed procedural rules to ensure that such a case is heard by a judicial panel which complies with the requirements stemming from the fundamental right to an effective remedy and to a fair trial. In this context, the Advocate General referred to the principle of *nemo iudex in causa sua*.

It is necessary to recall that the Advocate General's opinion is not binding on the Court of Justice. The future judgment will be of the utmost importance for the assessment of irregularities in the procedure for the appointment of judges in Poland on the basis of the Act on the National Council of the Judiciary amended in 2017.

Professor Stanisław Biernat
‘EPS’ Editor-in-Chief

Materiały do publikacji powinny zostać przesłane pocztą elektroniczną. Objętość nadesłanych tekstów nie powinna przekraczać 25 000–30 000 znaków ze spacjami. Teksty muszą mieć tytuł, abstrakt w języku polskim (o objętości około 800 znaków), śródtytuły, podsumowanie, słowa kluczowe, przypisy opracowane w tradycyjny sposób – na dole strony, krótką notkę o autorze oraz adres e-mailowy do korespondencji. Autor może zaproponować tłumaczenie na język angielski tytułu tekstu, abstraktu oraz słów kluczowych. Należy także podać (w przypisie) informacje o źródłach finansowania danej publikacji, takich jak np. granty krajowe, międzynarodowe, dotacje fundacji, stowarzyszeń lub instytucji komercyjnych. Do tekstu należy dołączyć bibliografię załącznikową. Przekazując tekst do redakcji, Autor przenosi na Wydawcę wyłączne prawo do jego publikacji (prawa autorskie i wydawnicze). Redakcja zastrzega sobie prawo skracania tekstów, zmiany tytułów, śródtytułów oraz poprawek merytorycznych i stylistycznych, również w wersji angielskiej. Materiały niezamówione nie będą zwracane.

Warunkiem publikacji jest odesłanie uprzednio podpisanej umowy z Wydawnictwem. Podstawowe zasady recenzowania nadesłanych tekstów oraz wymagania dla Autorów dotyczące ghostwritingu są dostępne na stronie: <http://www.wolterskluwer.pl/proces-publikacji-w-czasopiśmie>.

Redakcja uprzejmie informuje, że za publikację w „Europejskim Przeglądzie Sądowym” nie są wypłacane honoraria autorskie.

Przedruk materiałów publikowanych w „Europejskim Przeglądzie Sądowym” wymaga zgody Wydawcy.

Niedozwolone jest cytowanie wyimków publikacji bez powołania się na źródło.

Wersją podstawową (referencyjną) czasopisma jest wersja papierowa.

Za publikację na łamach „Europejskiego Przeglądu Sądowego” Autor otrzymuje 40 pkt (zgodnie z załącznikiem do komunikatu Ministra Nauki z 5.01.2024 r. w sprawie wykazu czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych, wydane na podstawie art. 267 ust. 3 ustawy z 20.07.2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, Dz.U. z 2024 r. poz. 1571 ze zm.).

Miesięcznik jest ujęty w międzynarodowej bazie European Reference Index for the Humanities and Social Sciences (ERIH+).

Czasopismo jest indeksowane w bazie ICI Journals Master List za rok 2023 (ICV 2023 = 61,66).

ARTYKUŁY I ROZPRAWY

Jacek Jaśkiewicz

Zasady horyzontalne unijnej polityki spójności 4

Marcin Kłoda

Stosowanie w czasie aktu w sprawie sztucznej inteligencji 14

GLOSY

Krzysztof Jajor

„Młodą asystentkę osobistą zatrudnię” – glosa do wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 7.12.2023 r., C-518/22, J.M.P. przeciwko AP Assistenzprofis GmbH 22

Martyna Królak

Uchylenie możliwości zakończenia postępowania karnego w przypadku nieusuniętych naruszeń proceduralnych związanych z aktem oskarżenia – glosa do wyroku TS z 11.07.2024 r., C-265/23, Volieva 28

Bartłomiej Kozak

Obowiązek raportowania schematów podatkowych (MDR) a zasady pewności prawa i legalności – glosa do wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 29.07.2024 r., C-623/22, Belgian Association of Tax Lawyers i in. przeciwko Premier ministre / Eerste Minister 33

Jacek Skrzydło, Jan Kulesza

Zakaz publicznego noszenia wstążki św. Jerzego – glosa do decyzji Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z 19.11.2024 r., 11575/24, Borzykh przeciwko Ukrainie 39

KAMIEŃ MIŁOWE – UNIJNE PRAWO PODATKOWE

Agnieszka Franczak

Status transakcji obrotu walutą wirtualną bitcoin w systemie VAT – wprowadzenie i wyrok Trybunału Sprawiedliwości 22.10.2015 r., C-264/14, Skatteverket przeciwko Davidowi Hedqvistowi 48

UNIJNE ORZECZNICTWO SĄDÓW POLSKICH

Orzecznictwo Sądu Najwyższego

(Michalina Szpyrka) 56

Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego

(Robert Talaga) 57

Table of contents

ARTICLES AND DISSERTATIONS

Jacek Jaśkiewicz	
<i>Horizontal Principles of the EU Cohesion Policy</i>	4
Marcin Kłoda	
<i>AI Act Implementation Timeline</i>	14

COMMENTARIES

Krzysztof Jajor	
<i>"Young Female Personal Assistant Needed." Commentary on the Judgment of the Court of Justice of the European Union of 7 December 2023, C-518/22, J.M.P. v AP Assistenzprofis GmbH</i>	22
Martyna Królak	
<i>Waiver of the Possibility to End Criminal Proceedings in the event of Unremedied Infringements of Procedural Rules Affecting the Indictment – Commentary on the Judgment of the Court of Justice of 11 July 2024, C-265/23, Volieva</i>	28
Bartłomiej Kozak	
<i>Tax Scheme Reporting Obligation (MDR) and Principles of Legal Certainty and Legality – Commentary on the Judgment of the Court of Justice of the European Union of 29 July 2024, C-623/22, Belgian Association of Tax Lawyers and Others v Premier ministre / Eerste Minister</i>	33
Jacek Skrzydło, Jan Kulesza	
<i>Ban on the Public Use of the St. George Ribbon – Commentary on the Decision of the European Court of Human Rights of 19 December 2024, No. 11575/24, Borzykh v Ukraine</i>	39

CASE LAW MILESTONES – EU TAX LAW

Agnieszka Franczak	
<i>Status of 'Bitcoin' Virtual Currency Transactions in the VAT System – Introduction and Judgment of the Court of Justice of 22 October 2015, C-264/14, Skatteverket v David Hedqvist</i>	48

EU-RELATED CASE LAW OF POLISH COURTS

<i>Case law of the Supreme Court (Michalina Szpyrka)</i>	56
<i>Case law of the Supreme Administrative Court (Robert Talaga)</i>	57

Rada Naukowa

JAN BARCZ
PAUL CRAIG
PEDRO CRUZ VILLALÓN
WŁADYSŁAW CZAPLIŃSKI
JACQUELINE DUTHEIL DE LA ROCHERE
TADEUSZ ERECIŃSKI
LECH GARDOCKI
LESZEK GARLICKI
ZBIGNIEW HAJN
ROMAN HAUSER
PIOTR HOFMAŃSKI
KOEN LENAERTS
LESZEK LESZCZYŃSKI
EWA ŁĘTOWSKA
HANNA MACHIŃSKA
INGOLF PERNICE
TERESA ROMER
MATTHIAS RUFFERT
MAREK SAFJAN
WALERIAN SANETRA
RYSZARD SKUBISZ
JANUSZ TRZCIŃSKI
ANDRZEJ WASILEWSKI
BRUNO DE WITTE
ANDRZEJ WRÓBEL
MIROSLAW WYRZYKOWSKI

Kolegium Redakcyjne

Stanisław Biernat – redaktor naczelny
Agnieszka Grzelak
Ireneusz C. Kamiński
Krystyna Kowalik-Bańczyk
Justyna Maliszewska-Nienartowicz
Monika Namysłowska
Nina Półtorak
Maciej Szpunar
Joanna Ołówek – sekretarz redakcji
tel. +48 728 862 272
e-mail: joanna.olowek@wolterskluwer.com

Redaktor języka angielskiego
Katarzyna Paluch

Dyrektor Działu Publikacji Periodycznych
Klaudia Szawłowska
klaudia.szawlowska@wolterskluwer.com
Sekretariat: czasopisma@wolterskluwer.pl
<http://www.czasopisma.wolterskluwer.pl/europejski-przeglad-sadowy/>

Sprzedaż i prenumerata:
Księgarnia internetowa Wolters Kluwer Polska
www.Profinfo.pl – tel. +48 732 122 863
lub infolinia 801 044 545,
e-mail: PL-prenumerata@wolterskluwer.com
Ruch – tel. 22 693 70 00 lub 801 800 803,
Kolporter – tel. 801 404 044,
GLM – tel. +48 504 914 773,
Garmond – tel. 22 837 30 08

Nakład 450 egz.

Wydawca
Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

www.wolterskluwer.pl

dr Jacek Jaśkiewicz

Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim (ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2934-9858>).

Zasady horyzontalne unijnej polityki spójności

Słowa kluczowe: polityka spójności UE, zasady horyzontalne

Model zarządzania dzielonego unijną polityką spójności pozostawia państwom członkowskim pewną swobodę w kreowaniu krajowych systemów zarządzania i kontroli. Granice tej swobody wyznaczają prawo unijne i jego zasady, stanowiące normatywną reprezentację wartości relewantnych dla Unii i jej systemu prawnego. Wśród nich znajdują się tzw. zasady horyzontalne, których poszczególne przypadki zostały wskazane w preambułach lub przepisach unijnego prawa ustawowego. W prawie unijnym nie ma jednak terminu „zasada horyzontalna” ani wyjaśnienia motywów jego zastosowania. Nie jest to również nazwa mająca powszechne i utrwalone znaczenie w doktrynie prawa unijnego. To zagadnienie stanowi oś niniejszego opracowania, w którym dokonano teoretycznej analizy pojęcia „zasady horyzontalne”, ich funkcji oraz znaczenia dla systemu unijnej polityki spójności.

Z przeprowadzonej analizy można wywnioskować, że zasady horyzontalne to zasady podstawowe, wynikające z traktatów unijnych, Karty praw podstawowych Unii Europejskiej¹ i konwencji międzynarodowych, które obowiązują i muszą być realizowane w całym systemie unijnej polityki spójności, na wszystkich jego etapach oraz szczeblach. Powtórzenie tych zasad w aktach prawa ustawowego i posłużenie się w odniesieniu do nich terminem „horyzontalny” uznane zostało za celowy zabieg legislacyjny wzmacniający ich poszanowanie i realizację. Ponieważ prawo unijnej polityki spójności spośród rozważanego katalogu zasad wyróżnia zasadę niedyskryminacji oraz zasadę „nie czyni poważnych szkód”, poświęcono im w niniejszym artykule dodatkowe uwagi.

W tekście mowa jest również o tym, że szczególne funkcje w dookreślaniu zakresu normowania i zastosowania zasad horyzontalnych przypisuje się sądownictwu. W systemie unijnej polityki spójności są to w pierwszej kolejności Trybunał Sprawiedliwości UE oraz sądy krajowe rozpatrujące sprawy z tzw. elementem unijnym. Naruszenie zasad horyzontalnych może zaś prowadzić do daleko idących konsekwencji prawnych, włączywszy w to zastosowanie tzw. mechanizmu warunkowości.

1. Polityka spójności UE – cele, funkcje i zakres

Unijna polityka spójności to złożony, wieloelementowy i wielowarstwowy kompleks instytucjonalno-normatywny, obejmujący treści i normatywy charakterystyczne dla wielosektorowej polityki publicznej. Można ją zatem postrzegać jako zinstytucjonalizowany proces decyzyjny, w ramach którego funkcjonujący w systemie UE aktorzy (instytucje, organy publiczne, administracja lub inne podmioty zarządzające tą polityką) diagnozują problemy lub deficyty społeczne, określają sposoby ich rozwiązywania, a następnie tworzą i stosują instrumenty służące realizacji założonych celów.

Cele i funkcje tytułowej polityki, w najogólniejszym ujęciu, to niwelowanie różnic społecznych i ekonomicznych wewnątrz Unii i jej państw członkowskich oraz wspieranie ich spójności gospodarczej i społecznej we wspólnym, holistycznym dążeniu do zrównoważonego rozwoju. Polityka ta jest jedną z najistotniejszych składowych procesu integracji europejskiej i zarazem efektów realizacji tej idei, gdyż pojawiła się i konstytuowała, począwszy od pierwszych wspólnot. Za jej formalne uzewnętrznienie uznaje się jednak koniec lat 80. XX w., gdy doszło do ustanowienia jej w pełni wykształconego programu i autonomicznych form prawno-instytucjonalnych².

1 Wersja skonsolidowana Dz.Urz. UE C 202 z 2016 r., s. 389 – dalej KPP.

2 D. Marek, M. Baun, *Cohesion Policy in the European Union*, London 2014, s. 17 i n.